

хубаво. А кога е студено и влажно трѣбува да ся пази да ся не износи на вънъшънъ, защо-то отъ студа лесно настинва и добыва кашлица, хремъ и трѣухъ; кога-то е врѣмѧ-то ло-ше, най-доброто е никакъ да ся не изнася изъ стаѣ-тѫ. А въ това врѣмѧ, кога-то не быва да ся изнасятъ дѣца-та, за-що-то има страхъ да не испаднатъ въ рахытисмъ, трѣбува тврдѣ малко да ся подръжватъ да стоятъ на крака-та си за да не бы да имъ ся искривятъ кости-ты.

Кон-то дѣца сѫ ся хранили само съ майчиното си мляко, тъи никакъ не болѣйтъ кога искарвать зѣбы. Въ то-ва врѣмѧ да имъ ся дава само мляко и по малко сокъ отъ попарены и истисканы мигдалы и да имъ ся не дава друго, особено мѣчна за смиланіе храна.

Кога никнѣтъ зѣби, кръвъ-та ся тегли да ся искачва нагорѣ въ главѣ-тѫ, за това въ това врѣмѧ глава-та да ся не дръжи топла, а само крака-та имъ, какво-то кръвъ-та да слизатъ надолѣ; лигавеніе-то и дрискавица-та въ това врѣмѧ много спомагатъ защо-то укротяватъ дѣте-то и му расхлаждатъ кръвъ-тѫ. Ако бы да е запечено дѣте-то трѣбува да му ся помогне за да ся разслаби, нѣ и да ся не оставя дри-скавица-та му ако е много силна.

Освѣнъ болести-ты, кон-то теглятъ дѣца-та кога имъ никнѣтъ зѣби, тъи теглятъ и испослѣ отъ испрыщваніе, иле-сенясаніе (мухоль) и запепеляваніе въ уста-та. Щомъ ся появятъ бѣлѣзи за тъя болести трѣбува да ся лѣкуватъ.

Испрыщваніе-то става по разлютенѣ-тѫ лигливъ ко-жицъ въ уста-та; често кога ся исприщать уста-та из-дуватъ ся и жлегы-ты по шїжѣ-тѫ, и дѣца-та теглятъ ло-ши болки.

Мухоль сѫ бѣлизникакви мѣхурчета, кон-то ставатъ по кожницѣ-тѫ въ уста-та, безъ да е разлютена (въспаленѣ); тѣкъ кога ся пукатъ ся разраняватъ и болятъ.

Обыкновено слабы-ты и болнавы-ты дѣца теглятъ отъ казаны-ты двѣ болести; тъя болести настинъ сѫ легки, нѣ по нѣкой пѣтъ могътъ докара гангренъ въ уста-та, за това у врѣмѧ щомъ ся явятъ трѣбува да ся лѣкуватъ.

Запепеляваніе въ уста-та (*magnet, millet*) наричать единъ болесть, коя-то ся показва на бѣлички лекета много или малко, кон-то ставатъ по языка и извѣтрѣ въ уста-та.